

Dezyderat nr 11

Komisji Infrastruktury

uchwalony na posiedzeniu w dniu 6 listopada 2014 r.

do Ministra Infrastruktury i Rozwoju

w sprawie dramatycznej sytuacji polskich przewoźników drogowych po nałożeniu rosyjskiego embarga na import żywności i działań rządu zmierzających do poprawy sytuacji polskiej branży transportowej

Komisja Infrastruktury w dniu 23.10.2014r. odbyła posiedzenie w trybie art. 152 ust. 2 regulaminu Sejmu na wniosek grupy posłów z następującym porządkiem dziennym: "Informacja Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie dramatycznej sytuacji polskich przewoźników drogowych po nałożeniu rosyjskiego embarga na import żywności i działania rządu zmierzające do poprawy sytuacji polskiej branży transportowej"

Na kierunku wschodnim operuje około 3 tys. polskich firm przewozowych. Regularnie w tej relacji wykorzystywanych jest około 10-12 tys. pojazdów. Polscy przewoźnicy drogowi wykonali do Federacji Rosyjskiej około 270 000 jazd w roku 2013, z tego 240 tys. jazd na zezwoleniach jednorazowych a pozostałe na zezwoleniach stałych EKMT.

Wartość przychodów z tytułu tych przewozów to kwota co najmniej 700 mln euro. Znaczna część przewozów to przewozy różnego rodzaju artykułów spożywczych, wykonywanych pojazdami chłodniczymi. Są to głównie owoce, warzywa, mięso i przetwory z mięsa. Przy czym należy zauważyć, że polscy przewoźnicy drogowi przewożą nie tylko towary wyprodukowane w Polsce, ale również w innych krajach Unii Europejskiej oraz poza Unią. Towary spoza UE dostarczane są do unijnych portów morskich, a następnie przewożone do Rosji bezpośrednio lub z przeładunkiem w polskich centrach logistycznych. Ostatnie działania Federacji Rosyjskiej ograniczają zarówno wjazd na teren Rosji ale również tranzyt przez ten kraj. Wprowadzone przez Rosję embargo uderza z taką samą mocą w polskich przewoźników drogowych, jak w producentów rolnych.

Głównie dotyczy to przewoźników z wschodnich województw Polski, którzy wyspecjalizowali się w przewozach na Wschód i dysponują specjalistycznym sprzętem (chłodnie). Według posiadanych przez Komisję informacji w ostatnim czasie dosyć radykalnie spadła liczba zleceń na przewozy do Rosji i to zarówno z Polski jak i z innych krajów Unii Europejskiej. W konsekwencji skutkuje to spadkami cen frachtów. W wielu przypadkach opłacalność przewozów obniżyła się do poziomu, który powoduje ich nieopłacalność, w związku z czym przedsiębiorcy podejmują decyzję o wyłączeniu pojazdów z bieżącej eksploatacji.

W międzyczasie Rosja podjęła kilka następnych działań wpływających niekorzystnie na sytuację polskich przewoźników:

- ograniczyła w roku 2011 bazową liczbę zezwoleń EKMT do 67 sztuk a następnie na 2015 do 16 sztuk,

- w czerwcu 2013 jednostronnie zmieniła zasady tranzytu celnego wprowadzając własne gwarancje celne, ograniczając jednocześnie możliwość stosowania Konwencji TIR.

- zablokowała również tranzyt towarów objętych embargiem przez Rosję do krajów innych niż Kazachstan. Tranzyt towarów do Kazachstanu jest dozwolony jednak przewóz ten wymaga wykupienia specjalnej gwarancji i konwoju, który kosztuje ok 1500 EUR, co czyni go w zasadzie nieopłacalnym.

Po wysłuchaniu informacji i odbytej dyskusji Komisja Infrastruktury uznaje za konieczne:

1. rozpatrzenie możliwości zatrzymania na obszarze Polski kabotażu wykonywanego przez pozaunijnych przewoźników,
2. podjęcie przez Generalną Inspekcję Transportu Drogowego działań w zakresie intensywnej kontroli pojazdów wjeżdżających na teren RP szczególnie z Rosji i Białorusi również przez inne kraje UE (np. Litwę) w zakresie wwożenia paliwa ponad ustaloną przepisami normę,
3. uznanie sytuacji na rynku przewozów towarowych jako kryzysowej i przedstawienie propozycji zmian prawnych i pomocy ekonomicznej polskim przewoźnikom międzynarodowym, a w szczególności instrumentów finansowych w zakresie restrukturyzacji kredytów i leasingu,
4. wprowadzenie opłat winietowych dla przewoźników spoza UE, aby nie korzystali z bezpłatnych dróg alternatywnych,
5. wprowadzenie zintegrowanego systemu kontroli zezwoleń wykorzystywanych przez przewoźników zagranicznych.

Komisja wnosi o przedstawienie do dnia 12 grudnia 2014 roku sprawozdania zawierającego informacje o efektach powyższych działań oraz wdrożonych rozwiązaniach doraźnych i systemowych.

Przewodniczący Komisji

/-/ Stanisław Żmijan